

Ishøj
- en tryk by

SSP læseplan

INDHOLD

SSP-samarbejdet i Ishøj Kommune	3
Formål	4
Begrebsafklaring	5
En sammenhængende kriminalitetsforebyggende indsats	6
PRIK-modellen	7
Risikoadfærd og sociale overdrivelser	8
Oplæg og undervisningstilbud fra SSP-konsulenten	9
Indskoling, 0.-3. klasse, social kapital	10
0. klasse	11
1. klasse	12
2. klasse	13
3. klasse	14-15
Mellemtrin, 4.-6. klasse, selvværd	16
4. klasse	17
5. klasse	18
6. klasse	19
Udskoling, 7.-9. klasse, medborgerskab	20
7. klasse	21
8. klasse	22
9. klasse	23-24
Nyttige links til rådgivningstjenester	25-26
Materialer i SSP-kassen	27

SSP-samarbejdet i Ishøj Kommune

I Ishøj Kommune ønsker vi at skabe de bedst mulige betingelser for, at børn og unge får en god og tryk opvækst. I Ishøj Kommune har vi en vision om, at børn og unge sejrer i eget liv, og at børn og unge får mulighed for og rammerne til at nå deres fulde potentiale, samt en børne- og ungepolitik, som beror på anerkendelse, inklusion og fællesskab, kreativitet, demokrati og medbestemmelse. Nærværende SSP-læseplan tager udgangspunkt i netop denne vision, samt i ønsket om at skabe gode betingelser og en tryk opvækst for alle børn og unge i Ishøj Kommune. SSP kan defineres som et samarbejde mellem Skole, Socialvæsen og Politi. SSP er en samarbejdsform, der har til hensigt at sikre en målrettet og effektiv indsats i forhold til kriminalitetstruede børn og unge. I naturlig forlængelse af denne indsats er det hensigten at optimere den systematiske og organiserede indsats i folkeskolen med fokus særlig rettet mod det opbyggende, det forebyggende og det kriminalitetsforebyggende arbejde.

Den forebyggende undervisning i Ishøj Kommune anbefaler vi at placere i de timeløse fag, som ifølge § 7 i folkeskoleloven omfatter "Færdselslære, sundheds- og seksualundervisning, familiekundskab, uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering". I forlængelse heraf er det vores håb, at emnerne, som berøres i nærværende læseplan, også løbende inddrages i den almene undervisning.

Det Kriminalpræventive Råd beskriver formålet med det forebyggende arbejde i folkeskolen som følgende:

Stk.1.

At eleven tilegner sig indsigt i og forståelse af forskellige livsvilkår og værdier. Dette skal give indblik i hvilke faktorer, der kan medvirke til, at nogle børn og unge bliver i stand til selvstændigt og ansvarligt at vælge et godt liv.

Stk.2.

Undervisningen tager udgangspunkt i elevernes egne oplevelser, erfaringer og begreber til støtte og udvikling af engagement, selvværd og livsglæde. Undervisningen skal søge at motivere den enkelte elev i udviklingen af egen identitet og handlekompetence i samspil med andre.

Stk.3.

Undervisningen skal i enhver henseende bidrage til, at eleverne styrker et normsæt og udvikler forudsætninger for, at de hver for sig og i fællesskab kan tage kritisk stilling og fremme ansvarlighed over for den enkeltes og de fælles problemstillinger. (Det Kriminalpræventive råd).

Formål

- At sikre det opbyggende, forebyggende og kriminalitetsforebyggende arbejde i Ishøj Kommune.
- At vedligeholde og kontinuerligt udvikle det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde, der arbejder kriminalpræventivt med alle børn og unge i Ishøj Kommune.
- At skabe rammerne for den generelle, specifikke og individorienterede kriminalpræventive indsats over for børn og unge i Ishøj Kommune.

I naturlig forlængelse af ovenstående mål, har Stabsenheden for Tryghed og Kriminalitetsforebyggelse, i samarbejde med kommunens øvrige SSP-medarbejdere, herunder SSP-lærere og SSP-pædagoger, udarbejdet nærværende læseplan. Denne angiver hvilke emner der skal arbejdes med på hvilke klassetrin. Dette skal sikre et sammenhængende, kontinuerligt arbejde, som har fokus på opbyggende, forebyggende og kriminalitetsforebyggende indsatser. Hvordan arbejdet med hvert enkelt emne gribes an i klas-

serne er valgfrit, men til hvert emne er der tilknyttet et anbefalet materiale, som er at finde i SSP-kassen. Endvidere præsenteres de teoretiske og metodologiske tilgange, som danner grundlag for det anbefalede materiale. Forskning viser, at forebyggelse af kriminalitet ikke kan adskilles fra det alment sundhedsfremmende arbejde i skolerne, derfor indskrives og medtænkes de indsatser samt undervisningsforløb, som allerede udføres på Ishøj Kommunes skoler i læseplanen. Disse indsatser foretages blandt andre af sundhedstjenesten, som inkluderer sundhedsplejerskerne og børne- og ungelægen.

Begrebsafklaring

SSP-Ishøj har en bred tilgang til det kriminalitetsforebyggende arbejde, og vi arbejder med kriminalitetsproblemer ud fra et helhedsorienteret perspektiv. Indsatser som ikke er direkte kriminalitetsforebyggende, kan nemlig også have en positiv kriminalpræventiv effekt, og de skal derfor medtænkes i undervisningen.

SSP-arbejdet i Ishøj tager udgangspunkt i Det kriminalpræventive råds tre grundlæggende begreber:

De opbyggende indsatser er de brede indsatser, der generelt handler om at forbedre vilkårene både på et samfundsmæssigt og et individuelt plan, der bryder en strafsanktioneret retsnorm.

De forebyggende indsatser favner også bredt, men modsat opbygning er der her fokus på at undgå at et problem opstår eller forværres.

Kriminalitetsforebyggelse skal forebygge, at specifikke kriminelle hændelser opstår eller gentager sig. Ved kriminalitet forstås handlinger, der bryder en strafsanktioneret retsnorm.

Èn sammenhængende kriminalitetsforebyggende indsats - med baggrund i proaktive og reaktive indsatser

Ishøj Kommune har gjort op med den klassiske måde at tænke SSP-samarbejde og kriminalitetsforebyggelse på. Udgangspunktet har været at se den klassiske samarbejdsform mellem Skole, Socialvæsen og Politi i et nyt perspektiv i forhold til, at den ikke længere er dækkende. Hverken i forhold til de opgaver der skal løses, eller i forhold til hvordan, og sammen med hvem man løser dem.

Grundlaget for den nye organisering tager udgangspunkt i to fagdiscipliner: en proaktiv del og en reaktiv del. For at understøtte denne differentiering i forhold til opgaver og indsatser, har man besluttet at lade kommunens to konsulenter på det kriminalitetsforebyggende område arbejde med hver sin del.

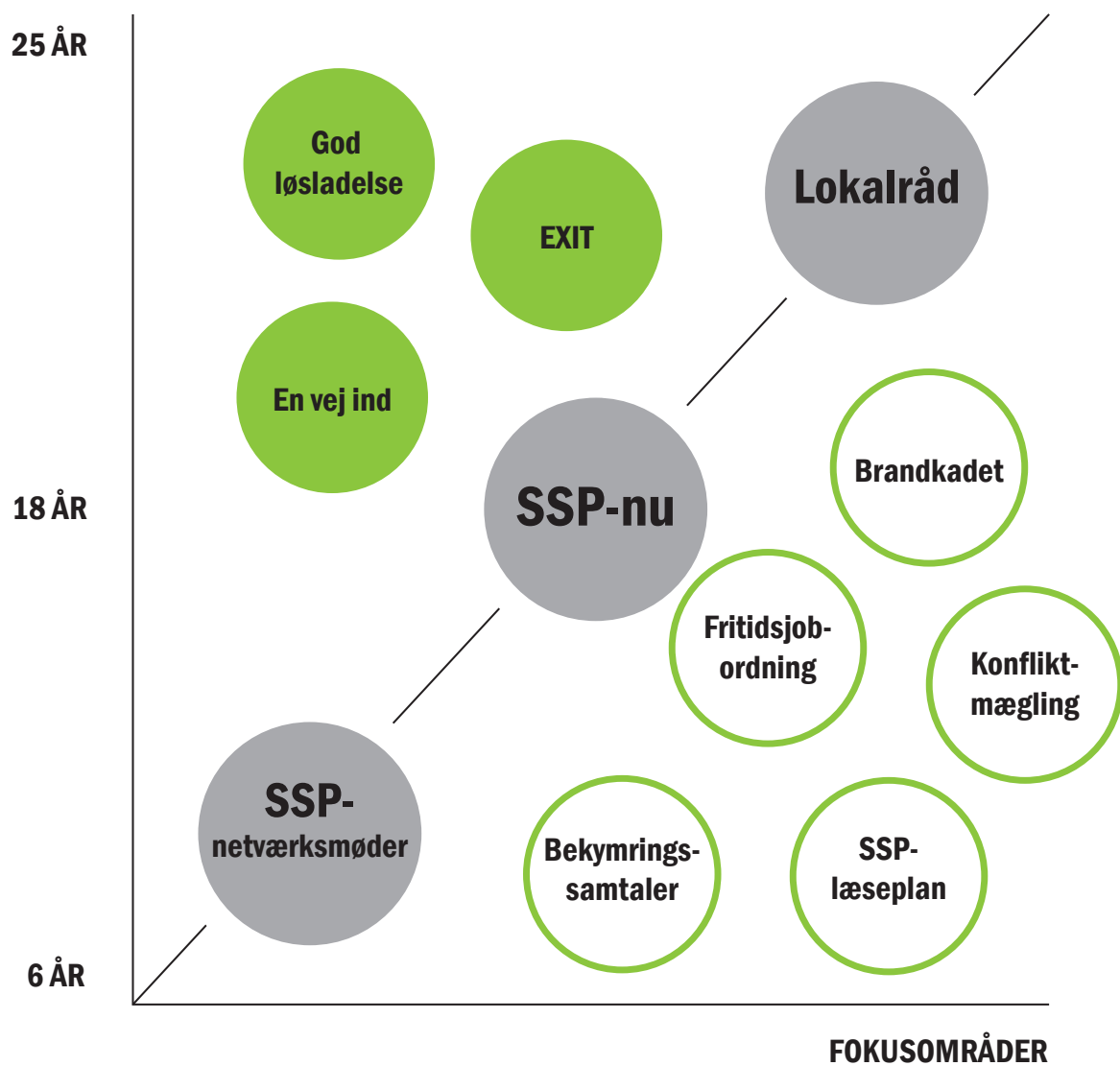
En konsulent varetager derfor alene opgaver af proaktiv karakter. Det er for eksempel arbejdet med at styrke den sociale kapital i indskolingsklasserne, undervisning i flertalsmisforståelser, planlægning – og evt. deltagelse i forældremøder, organisering af temadage samt opkvalificering og undervisning af frontpersonalet i SSP-samarbejdet, f.eks. SSP-lærere og SSP-pædagoger på kommunens skoler, Vi lægger særlig vægt på, at den proaktive indsats er tidlig, forældreinddragende, helhedsorienteret og inkluderende.

Samtidig er en anden konsulent ansat til alene at varetage alt arbejde af reaktiv karakter. Det er for eksempel arbejdet med exit fra kriminelle fællesskaber, KSP-samarbejde (Kriminalforsorgen – Socialvæsen - Politi), projekt "God Løsladelse" samt de ugentlige møder med lokalpolitiet, hvor de individorienterede sager drøftes. Vi lægger særlig vægt på, at den reaktive indsats er tværsektoriel og velkoordineret, ankerkendende og inkluderende.

I Ishøj har man valgt ikke at lade alder være en markør, som har betydning for hvor og hvordan en opgave løses. SSP+ er derfor heller ikke et tema på dagsordenen. Udgangspunktet er derimod, at det er selve opgavens karakter (proaktiv/reaktiv) der afgør hvem der varetager den. Derved bliver der i Ishøj Kommune både udført proaktivt og reaktivt kriminalitetsforebyggende arbejde for målgruppen 6-25 år.

PRIK-modellen

Proaktive og reaktive indsatser i kriminalitetsforebyggelse

Risikoadfærd, sociale overdrivelser og flertalsmisforståelser - Teoretisk og metodisk fundament

Risikoadfærd kan beskrives som en adfærd, der umiddelbart eller på længere sigt kan medføre skader på en selv eller på andre. Det kan for eksempel være brugen af narkotika, udførelsen af kriminalitet, aggressiv trafikadfærd, usikker sex eller trusler mod andre. Forskning har de senere år påvist, at når mennesker foretager risikoadfærd, så skyldes det ikke bare manglende viden, sociale problemer, dårlig opdragelse eller aggressiv personlighed. Risikoadfærd er i høj grad et socialt fænomen.

Når risikoadfærd beskrives som et socialt fænomen skyldes det, at mennesker er tilbøjelige til at tilsidesætte deres personlige viden, værdier og holdninger, hvis de føler at disse afviger fra dem, andre mennesker omkring dem har. Den enkelte person forsøger ofte at leve op til de forventninger, den enkelte føler rettet mod sig fra andre, der betyder noget for ham eller hende, for på denne måde at opnå anerkendelse, respekt, kærlighed og tryghed. Problemet er, at forestillinger om andres forventninger har en tendens til at være forvrængede, præget af sociale overdrivelser og af såkaldte "flertalsmisforståelser". Mange mennesker tror, at andre er meget mere risikovillige, end både de selv og de andre faktisk er – og de søger at leve op til det, de tror, er den accepterede adfærd. Forskning viser, at konsekvensen heraf bliver, at vi som mennesker lever en for os selv og andre mere risikabel dagligdag og tilværelse, end tilfældet ville være hvis vi var bedre til at pejle andres forventninger og holdninger.

"De unge tror, at deres jævnaldrende ryger mere, drikker mere og bruger mere narkotika end de selv gør, og de tror at deres jævnaldrende i København gør det i endnu større omfang. Spørger man dem om ældre unges adfærd, vokser overdrivelserne yderligere".

(Ringstedforsøget, Balvig, Holberg og Sørensen)

På baggrund heraf er ambitionen for den forebyggende undervisning, at eleverne i Ishøj Kommune bliver klædt på til at pejle omgivelsernes forventninger mere virkelighedsnært, og derved mindske elevernes villighed til risikoadfærd og sociale overdrivelser. Det anbefales i nærværende læseplan, at der metodisk arbejdes med flertalsmisforståelser både på mellemtrinnet og i udskolingen.

Oplæg og undervisningstilbud fra SSP-konsulenten

Til eleverne

- 5./6.. klasse**   **Social pejling & flertalsmisforståelser**
Erstatter politiets ”Jeg er sej når jeg siger nej”. SSP-vestegnen udvikler nyt koncept i 2014. Forventes klar foråret 2015.
- 8. klasse**   **Alkohol og festkultur**
Undervisning om unges risikoadfærd og de forventninger man har til hinanden – vi anvender klikker-system og arbejder med social pejling, flertalsmisforståelser og sociale overdrivelser.

Til forældrene

- 0./1. klasse**   **Forældrefiduser.dk**
Introduktion til brugen af materialet Forældrefiduser.dk
Det anbefales at anvende materialet ved det første forældremøde.
Tilbuddet er et tilbud til indskolingslærere, der ønsker hjælp til at bruge forældrefiduser ved skoleårets første forældremøde.
Kan fortrinsvis bookes i ulige uger.
- 5./6. klasse**   **Social pejling & flertalsmisforståelser**
Erstatter politiets ”Jeg er sej når jeg siger nej”. SSP-vestegnen udvikler nyt koncept i 2014. Forventes klar foråret 2015.
Kan fortrinsvis bookes i ulige uger.
- 8.klasse**   **Alkohol og festkultur**
En forældreaften som opfølgning på klassens undervisning i risikoadfærd.. Forældrene får mulighed for at se hvad der ”rører” sig i klasserne, samt mulighed for at udarbejde en forældreaftale, der forebygger risikoadfærd blandt eleverne.
Kan fortrinsvis bookes i ulige uger.

Udover ovenstående tilbud er man altid velkommen til at kontakte SSP-konsulenten, hvis man har andre ønsker, ideer eller forslag til emner, undervisningsforløb og oplæg.

Konsulent for proaktiv kriminalitetsforebyggelse
Brian Bergmann
Mail: 26881@ishoj.dk
Telefon: 24 98 36 54

Indskoling, 0.-3. klasse, social kapital

I indskolingen anbefales det, at der arbejdes med klassens sociale kapital – en opbyggende indsats, som skal klæde både forældre og elever på til en god og tryk skolegang, hvor der bliver skabt rum for både social trivsel og udvikling af sociale kompetencer. Social kapital er en ressource, der udspringer af sociale bånd. Der er altså ikke tale om en egen-skab ved én person. Den sociale kapital er derimod et udtryk for en sammenhængskraft i fx samfund, grupper, familier og skoleklasser. Ved at indgå i sociale relationer, baseret på netværk, normer, retfærdighed og tillid, får individer adgang til nogle ressourcer, der så at sige udspringer af denne mellem menneskelighed. Således udgør den sociale kapital en ressource, der rækker udover individernes blotte fællesskab. "Klassens sociale kapital" kan umiddelbart fremstå som et u håndgribeligt og usynligt fænomen, men effekten af en høj social kapital er ikke til at tage fejl af. Forskningsbaserede undersøgelser viser en sammenhæng mellem social kapital og en lang række felter, som sundhed og helbred, kriminalitet og mobning. Vi finder det derfor vigtigt, at der i indskolingsårene dannes grundlag for opbygning af en stærk social kapital i klasserne. De emner, der anbefales for indskolingsklasserne, beror derfor alle på at styrke klassens sociale kapital.

0. klasse

Emner

- Fælles samværsregler
- Kammeratskab og venskab
- Forældresamarbejde, forældrenetværk og kontaktførelser

Forslag til undervisningen

Fælles samværsregler

I klassens tid eller på klassemøder tages forskellige emner op, fx hvordan taler vi til hinanden her i klassen/på skolen, drillerier, vær en god kammerat. Find evt. inspiration på www.sammenmodmobning.dk søg efter "klasse møde". Der findes desuden en vejledning i at arbejde systematisk med klasse møder i bogen "Fællesskab mod mobning – klasse mødet", skrevet af Helle Høiby.

Kammeratskab og venskab

Venskabsklasser og vejledere. Ældre elever er venner/vejleder med yngre elever, i dagligdagen og ved fælles arrangementer, for at skabe ansvarligt fællesskab blandt skolens elever.

Forskellige trivselsøvelser. Fx "Drama mod mobning", "Tillidsskabende tegning", "Girafsprøge" m.fl. Find evt. inspiration på www.sammenmodmobning.dk og i bogen "Er du med mod mobning? – 42 veje til bedre trivsel", som findes i SSP-kassen.

Tre er en for mange. Novellesamling til oplæsning i klassen med tilhørende opgaver. Bogens temaer er venskaber, mobning, hjælpsomhed og løgne. Bogen findes i SSP-kassen.

Forslag til forældreaktiviteter

Forældreiduser.dk. En nem, smart og praktisk måde at være noget for sit barn og barnets klasse. Det bliver både lettere og sjovere at arrangere og deltage i klassens sociale liv og samarbejde på tværs. Man lærer hinanden at kende og børnene bliver de helt store vindere. Det vil øge sammenhængskraften i klassen, og på den måde skabe et bedre skoleliv for flere børn. Forældreiduser.dk er udviklet i et samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd, TrygFonden og Skole og Forældre.

Kontakt evt. konsulenten for proaktiv kriminalitetsforebyggelse for introduktion til brugen af materialet. Det anbefales at anvende materialet ved det første forældremøde. Forældreiduser findes i SSP-kassen.

Dialogspil: Samspillet – indskolingen. Spil til lærere og forældre i indskolingen udviklet af Det Kriminalpræventive Råd. Spillet sætter fokus på de ting, der optager forældre og giver mulighed for at etablere positive relationer i forældregruppen og dermed trivsel og tryghed mellem børnene. Spillet handler ikke om at skabe enighed blandt forældrene, men er udelukkende ment som et afsæt for en fælles debat. Spillet findes i SSP-kassen.

Materialer fra SSP-kassen

Er du med mod mobning? 42 veje til bedre trivsel
Tre er en for mange, Mølvang og Søndergaard, Kroghs Forlag (2007)
Forældresamspillet - indskolingen
Forældreiduser

Links

www.sammenmodmobning.dk
www.foraeldrefiduser.dk

Øvrige samarbejdspartnere

Sundhedsplejersken tilbyder en sundhedssamtale samt kontrol af vægt, højde, syn og høreprøve, hvor det forventes at mindst en forælder deltager. Inden undersøgelsen får eleven et skema med hjem, som forældrene skal udfylde sammen med barnet. Sundhedssamtalen tager udgangspunkt i skemaet eller i hvad familien måtte finde vigtigt. Samtidig tilbyder sundhedsplejersken "Åben dør". Det vil sige, at sundhedsplejersken står til rådighed for en sundhedssamtale, hvor elever, forældre og lærere frit kan henvende sig.

1. klasse

Emner

- Fælles samværsregler i klassen
- Forældresamarbejde
- Kammeratskab og gode relationer – forebyggelse af drillerier og mobning

Forslag til undervisningen

Fælles samværsregler

I klassens tid eller på klassemøder tages forskellige emner op, fx hvordan taler vi til hinanden her i klassen/på skolen, drillerier, vær en god kammerat. Find evt. inspiration på www.sammenmodmobning.dk søg efter "klassemøde". Der findes desuden en vejledning i at arbejde systematisk med klassemøder i bogen "Fællesskab mod mobning – klassemødet", skrevet af Helle Høiby.

Kammeratskab og gode relationer

Venskabsklasser og vejledere. Ældre elever er venner/vejleder med yngre elever, i dagligdagen og ved fælles arrangementer, for at skabe ansvarligt fællesskab blandt skolens elever.

Gode relationer. 3-dages forløb hvor der sættes fokus på dannelse af gode relationer og på at skabe en god stemning i klassen. Samtidig øges rummeligheden og fællesskabsfølelsen i klassen. Udførlig metode- og trin-for-trin guide findes i bogen "Er du med mod mobning? – 42 veje til bedre trivsel (s.44-50), som findes i SSP-kassen.

Forskellige trivselsøvelser. Fx "Drama mod mobning", "Tillidskabende tegning", "Girafsprøg" m.fl. Find evt. inspiration på www.sammenmodmobning.dk og i bogen "Er du med mod mobning? – 42 veje til bedre trivsel", som findes i SSP-kassen.

Tre er en for mange. Novellesamling til oplæsning i klassen med tilhørende opgaver. Bogens temaer er venskaber, mobning, hjælpsomhed og løgne. Bogen findes i SSP-kassen.

Film: DFI's temapakke "Gode og dårlige kammerater". Består af to film til indskoling, "Lille mand – lille mand" og "Tilbage til Byen". Begge film kan streames på www.filmcentralen.dk, hvor der også findes opgaver. Opgaverne kan ligeledes findes i SSP-kassen.

Forslag til forældreaktiviteter

Forældrefiduser.dk. En nem, smart og praktisk måde at være noget for sit barn og barnets klasse. Det bliver både lettere og sjovere at arrangere og deltage i klassens sociale liv og samarbejde på tværs. Man lærer hinanden at kende og børnene bliver de helt store vindere.. Det vil øge sammenhængskraften i klassen, og på den måde skabe et bedre skoleliv for flere børn. Forældrefiduser.dk er udviklet i et samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd,

TrykFonden og Skole og Forældre.

Kontakt evt. konsulenten for proaktiv kriminalitetsforebyggelse for introduktion til brugen af materialet. Det anbefales at anvende materialet ved det første forældremøde. Forældrefiduser findes i SSP-kassen.

Dialogspil: Samspillet – indskoling. Spil til lærere og forældre i indskoling udviklet af Det Kriminalpræventive Råd. Spillet sætter fokus på de ting, der optager forældre og giver mulighed for at etablere positive relationer i forældregruppen og dermed trivsel og trykthed mellem børnene. Spillet handler ikke om at skabe enighed blandt forældrene, men er udelukkende ment som et afsæt for en fælles debat. Spillet findes i SSP-kassen.

Materialer fra SSP-kassen

Er du med mod mobning? 42 veje til bedre trivsel

Tre er en for mange

Opgaver til kortfilmene "Lille mand – lille mand" og "Tilbage til byen"

Forældresamspillet - indskoling

Forældrefiduser

Links

www.foraeldrefiduser.dk

www.sammenmodmobning.dk

www.filmcentralen.dk

Øvrige samarbejdspartnere

Sundhedsplejersken tilbyder en sundhedssamtale samt kontrol af vægt, højde, syn og høreprøve, hvor det forventes at mindst en forælder deltager. Inden undersøgelsen får eleven et skema med hjem, som forældrene skal udfylde sammen med barnet. Sundhedssamtalen tager udgangspunkt i skemaet eller i hvad familien måtte finde vigtigt. Samtidig tilbyder sundhedsplejersken "Åben dør". Det vil sige, at sundhedsplejersken står til rådighed for en sundhedssamtale, hvor elever, forældre og lærere frit kan henvende sig.

2. klasse

Emner

- Mobiltelefon, internetkultur og forældreansvar
- Vi er ens/forskellige: Kultur, venskab, mobning, tolerance

Forslag til undervisningen

Mobiltelefon, internetkultur og forældreansvar

Den første mobil og god mobilstil. UNI-C og Medierådet har samlet en række opgaver og undervisningsforløb til arbejdet med børn og unges digitale dannelse og webetiske kompetencer. Hæftet findes i SSP-kassen.

Fælles klasseregler. På www.sikkerchat.dk findes der vejledning i arbejdet med fælles klasseregler. Dette er en tre-leddet proces, bestående af dialog, regeludvikling og formidling. Det centrale er elevernes holdnings- og erkendelsesudvikling i processen. Derfor er det vigtigt, at reglerne tager udgangspunkt i elevernes egne oplevelser af, hvad god stil på mobil og internet er. www.dfi.dk/boern_og_unge/medieraadet.aspx/ er Medierådets portal med råd, vejledning og mange links til diverse hjemmesider om internet- og mobiletik.

Vi er ens/forskellige: Kultur, venskab, mobning, tolerance

Film: DFI's temapakke "Gode og dårlige kammerater". Består af to film til indskolingen, "Lille mand – lille mand" og "Tilbage til Byen".

Begge film kan streames på www.filmcentralen.dk, hvor der også findes opgaver. Opgaverne kan ligeledes findes i SSP-kassen.

Gode relationer. 3-dages forløb hvor der sættes fokus på dannelse af gode relationer og på at skabe en god stemning i klassen. Samtidig øges rummeligheden og fællesskabsfølelsen i klassen. Udførlig metode- og trin-for-trin guide findes i bogen "Er du med mod mobning? – 42 veje til bedre trivsel (s.44-50), som findes i SSP-kassen.

Forskellige trivselsøvelser. Fx "Drama mod mobning", "Tillidskabende tegning", "Girafsprøge" m.fl. Find evt. inspiration på www.sammenmodmobning.dk og i bogen "Er du med mod mobning? – 42 veje til bedre trivsel", som findes i SSP-kassen.

Tre er en for mange. Novellesamling til oplæsning i klassen med tilhørende opgaver. Bogens temaer er venskaber, mobning, hjælpsomhed og løgne. Bogen findes i SSP-kassen.

Forslag til forældreaktiviteter

Forældreiduser.dk. En nem, smart og praktisk måde at være noget for sit barn og barnets klasse. Det bliver både lettere og sjovere at arrangere og deltage i klassens sociale liv og samarbejde på tværs. Man lærer hinanden at kende og børnene bliver de helt store vindere.. Det vil øge sammenhængskraften i klassen, og på den måde skabe et bedre skoleliv for flere børn. Forældreiduser.dk er udviklet i et samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd, Tryk-Fonden og Skole og Forældre. Forældreiduser findes i SSP-kassen.

Dialogspil: Samspillet – indskolingen. Spil til lærere og forældre i indskolingen udviklet af Det Kriminalpræventive Råd. Spillet sætter fokus på de ting, der optager forældre og giver mulighed for at etablere positive relationer i forældregruppen og dermed trivsel og tryghed mellem børnene. Spillet handler ikke om at skabe enighed blandt forældrene, men er udelukkende ment som et afsæt for en fælles debat. Spillet findes i SSP-kassen.

Internet og mobiltelefon. Det anbefales at der afholdes en forældreaften, evt. i forbindelse med et forældremøde, hvor børns brug af internet og mobiltelefoner er på dagsordenen. Her kan materialet www.sikkerchat.dk, udviklet af Red barnet, anvendes til udformning af dialog- og diskussionsopspørgsmål.

Materialer fra SSP-kassen

Er du med mod mobning? 42 veje til bedre trivsel
Opgaver til kortfilmene "Lille mand – lille mand" og "Tilbage til byen"
Forældresamspillet i indskolingen fra DKR
Tre er en for mange
Hæftet om webetik og digital dannelse fra UNI-C og Medierådet
Forældreiduser

Links

www.foraeldrefiduser.dk
www.sammenmodmobning.dk
www.filmcentralen.dk
www.dfi.dk/boern_og_unge/medieraadet.aspx/
www.sikkerchat.dk

Øvrige samarbejdspartnere

Sundhedsplejersken tilbyder "Åben dør". Det vil sige, at sundhedsplejersken står til rådighed for en sundhedssamtale, hvor elever, forældre og lærere frit kan henvende sig.

3. klasse

Emner

- Gruppe- og klikedannelse
- Identitet

Forslag til undervisningen

Gruppe- og klikedannelse

Social kapital. Det anbefales at arbejde med klassens sociale kapital. I SSP-kassen findes tre hæfter med øvelser, der alle sigter mod at styrke klassens sociale kapital. De enkelte hæfter indeholder øvelser med hhv. **teambuilding, konflikthåndtering og hjælperelationer.**

Film: DFI's temapakke "Gode og dårlige kammerater".

Består af to film til indskolingen, "Lille mand – lille mand" og "Tilbage til Byen". Begge film kan streames på www.filmcentralen.dk, hvor der også findes opgaver. Opgaverne kan ligeledes findes i SSP-kassen.

Identitet

Dit liv – dit valg. Gennem konkrete øvelser ledes eleverne gennem nogle processer, hvor de får mulighed for at udforske deres forhold til sig selv og andre, samt muligheden for at tage stilling til, hvordan de ønsker at præge deres liv. Gennem refleksionsøvelser lægges der op til drøftelse af temaer som udseende, karaktertræk, begavelse og talenter, familie, miljø og drømme. Se hæftet "Dit liv – dit valg" s. 15-16 for udførlig trin-for-trin guide og undervisningsmateriale. Hæftet findes i SSP-kassen.

Forslag til forældreaktiviteter

Forældrefiduser.dk. En nem, smart og praktisk måde at være noget for sit barn og barnets klasse. Det bliver både lettere og sjovere at arrangere og deltage i klassens sociale liv og samarbejde på tværs. Man lærer hinanden at kende og børnene bliver de helt store vindere.. Det vil øge sammenhængskraften i klassen, og på den måde skabe et bedre skoleliv for flere børn. Forældrefiduser.dk er udviklet i et samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd, Tryk-Fonden og Skole og Forældre. Forældrefiduser findes i SSP-kassen.

Dialogspil: Samspillet – indskolingen. Spil til lærere og forældre i indskolingen udviklet af Det Kriminalpræventive Råd. Spillet sætter fokus på de ting, der optager forældre og giver mulighed for at etablere positive relationer i forældregruppen og dermed trivsel og tryghed mellem børnene. Spillet handler ikke om at skabe enighed blandt forældrene, men er udelukkende ment som et afsæt for en fælles debat. Spillet findes i SSP-kassen.

Materialer fra SSP-kassen

Tre hæfter om social kapital: Teambuilding, konflikthåndtering og hjælperelationer

Opgaver til kortfilmene "Lille mand – lille mand" og "Tilbage til byen"

Dit liv - dit valg, hæfte fra DKR

Forældresamspillet - indskolingen

Forældrefiduser

Links

www.foraeldrefiduser.dk

www.filmcentralen.dk

Øvrige samarbejdspartnere

Sundhedsplejersken tilbyder undersøgelse af højde/vægt, samt undervisning af hele klassen eller mindre grupper med temaerne: Det gode kammeratskab eller sundhed. Samtidig tilbyder sundhedsplejersken "Åben dør". Det vil sige, at sundhedsplejersken står til rådighed for en sundhedssamtale, hvor elever, forældre og lærere frit kan henvende sig.

Mellemtrin, 4.-6. klasse, selværd

På mellemtrinnet er det særlig vigtigt, at der arbejdes med styrkelse af elevens selværd. Selværdsbegrebet refererer til børn og unges oplevelse af at have værdi i sig selv, en sikker forvisning om at være "accepteret i en verden sammen med andre" (Schibbye; 2007:113). Selvet skal på en og samme tid forstås som intrapsykisk og relateret, og der foregår forskellige processer indenfor selvet og mellem selvet og andre. Særligt forholdet til andre og følelsen af accept i fællesskabet er vigtig i den forebyggende undervisning. Dette udspringer af, at meget kriminalpræventiv forskning peger mod, at netop højt selværd, trivsel og tryghed i fællesskabet nedsætter risikoen for, at den unge bliver tiltrukket af et kriminelt og uhensigtsmæssigt miljø. De emner, der anbefales for mellemtrinnsklasserne, beror derfor alle på, at styrke selværdet hos hver enkelt elev samt at øge følelsen af tryghed i skolen og fællesskabet.

4. klasse

Emner

- Selvværd og ligeværd
- Gruppepres
- Konflikt håndtering

Forslag til undervisningen

Selvværd og Ligeværd

Mangfoldighed. Emnehæfte fra Dansk Røde Kors omkring mangfoldighed, ligeværd, selvværd, forskelle og ligheder. Hæftet indeholder inspiration til at skabe rammerne for undervisning og forslag til en lang række øvelser og aktiviteter. Derudover er der gode råd til andre brugbare materialer som film, bøger, blade og links. Hæftet findes i SSP-kassen eller på www.dennis-rk.dk/sw48881.asp

Film: DFI's temapakke "Gode og dårlige kammerater".

Består af to film til mellemtrinnet: "Pigerne i 4.b" og "Pigen fra månen". Begge film kan streames på www.filmcentralen.dk, hvor der også findes opgaver. Opgaverne kan ligeledes findes i SSP-kassen.

Film: Ghettoprinsesse. Filmen følger tyrkiske Yagmur og danske Vivi på 10 år, der går i samme klasse og er slyngvener. En dokumentar der sætter fokus på kulturforskelle, og lægger op til plenumdiskussion af forskellighed. Kan streames på www.filmcentralen.dk

Gruppepres

Dilemmaspil. Der kan arbejdes med de seks dilemmaspil: "Hvad er mobning?", "En del af fællesskabet?", "Sladre-hank eller en god kammerat?", "Hvornår siger du fra?", "Hvad med mobil og web?" og "Kan vi bruge de voksne?" Vejledning og DVD med dilemmaspillene findes i SSP-kassen.

Du har et valg. Under titlen "Du har et valg", har Batavia Media i 2012 produceret en række kriminalitetsforebyggende film til børn i skolealderen, for foreningen Lejerbo. De tre første film er fiktionsfilm, som er beregnet til undervisningsbrug og diskussion i skoleklasser. Filmene kan ses her: <http://batavia.dk/du-har-et-valg.html>. I SSP-kassen findes et vejledningshæfte til materialet, der bl.a. indeholder diskussionsspørgsmål til filmene.

Dit liv - dit valg. Ideer og inspiration til arbejdet med identitet, levevilkår, livsstil, valg og konsekvenser. Hæftet indeholder lærervejledning og kopiark. Hæftet findes i SSP-kassen.

Konflikt håndtering

Grib konflikten. Om konstruktiv konflikt håndtering i skolen. Håndbog med ideer, øvelser og baggrundsviden. Bogen findes i SSP-kassen.

Sikkerchat.dk Kampagne udviklet af Det Kriminalpræventive

Råd og Red Barnet, med konkret undervisningsmateriale, lærervejledning, spil mm., der handler om grænser og adfærd på nettet samt elektronisk mobning. www.sikkerchat.dk

Social kapital. Det anbefales at arbejde med klassens sociale kapital. I SSP-kassen findes tre hæfter med øvelser, der alle sigter mod at styrke klassens sociale kapital. De enkelte hæfter indeholder øvelser med hhv. **teambuilding**, **konflikt håndtering** og **hjelperelationer**.

Forslag til forældreaktiviteter

Forældrefiduser.dk. En nem, smart og praktisk måde at være noget for sit barn og barnets klasse. Det bliver både lettere og sjovere at arrangere og deltage i klassens sociale liv og samarbejde på tværs. Man lærer hinanden at kende og børnene bliver de helt store vindere.. Det vil øge sammenhængskraften i klassen, og på den måde skabe et bedre skoleliv for flere børn. Forældrefiduser.dk er udviklet i et samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd, Tryk-Fonden og Skole og Forældre. Forældrefiduser findes i SSP-kassen.

Dialogspil. Samspelet - mellemtrin. Her præsenteres en række udsagn eller situationer, som forældrene kan diskutere i mindre grupper. Formålet er at skabe dialog omkring holdninger og værdier, og måske blive enige om nogle, regler, principper og værdier, som gælder for børnenes samvær. Spillet er samtidig med til at udvikle forældrenes kendskab og tillid til hinanden. Spillet findes i SSP-kassen.

Materialer fra SSP-kassen

Hæfte fra Dansk Røde Kors om mangfoldighed
Opgaver til kortfilmene "Pigerne fra 4.b" og "Pigen fra månen"

Tre hæfter om social kapital: Teambuilding, konflikt håndtering og hjelperelationer

Dilemmaspil: Vejledning + DVD

Du har et valg - vejledning

Samspelet - mellemtrinnet fra DKR

Grib konflikten

Dit liv - dit valg

Forældrefiduser

Links

<http://batavia.dk/du-har-et-valg.html>

www.dennis-rk.dk/sw48881.asp

www.foraeldrefiduser.dk

www.filmcentralen.dk

www.sikkerchat.dk

Øvrige samarbejdspartnere

Sundhedsplejersken tilbyder "Åben dør". Det vil sige, at sundhedsplejersken står til rådighed for en sundhedssamtale, hvor elever, forældre og lærere frit kan henvende sig.

5. klasse

Emner

- Social pejling
- Konfliktløsning
- Etik og brug af digitale medier

Forslag til undervisningen

Social pejling

Alle de andre gør det. Et materiale der omhandler de unges overdrevne forestillinger om, hvor meget andre unge ryger, drikker og begår kriminalitet. "Alle de andre gør det" indeholder et forslag til en temadag, hvor de unge arbejder med deres forestillinger om andre unges adfærd. Temadagen slutter med, at eleverne kommer med forslag til, hvordan de kan hjælpe hinanden med at blive mere realistiske i deres forestillinger om andre og hinanden. I materialet er der en lærervejledning, beskrivelse af undervisningsforløbet og kopiark til undervisningen. Materialet findes i SSP-kassen.

Aarhus Eksperimentet. Inspirationskatalog med teori, vejledning og øvelser til arbejdet med social pejling. Gennem systematisk arbejde med elevernes sociale overdrivelser og flertalsmisforståelser søges det at mindske deres risikoadfærd. Kataloget findes i SSP-kassen.

Konfliktløsning

Grib konflikten. Om konstruktiv konfliktløsning i skolen. Håndbog med ideer, øvelser og baggrundsviden. Bogen kan findes i SSP-kassen.

Dilemmaspil. Der kan ligeledes arbejdes med seks dilemmaspil: "Hvad er mobning?", "En del af fællesskabet?", "Sladrehanke eller en god kammerat?", "Hvornår siger du fra?", "Hvad med mobil og web?" og "Kan vi bruge de voksne?" Vejledning og DVD med dilemmaspillene findes i SSP-kassen.

Social kapital. Det anbefales at arbejde med klassens sociale kapital. I SSP-kassen findes tre hæfter med øvelser, der alle sigter mod at styrke klassens sociale kapital. De enkelte hæfter indeholder øvelser med hhv. teambuilding, konfliktløsning og hjælperelationer.

Etik og brug af digitale midler

Webetik og digital dannelse. Der kan arbejdes med hæftet "Webetik og digital dannelse", udarbejdet af UNI-C og Medierådet. Det byder på en række opgaver og undervisningsforløb til arbejdet med børn og unges digitale dannelse og webetiske kompetencer. Hæftet findes i SSP-kassen

Sikkerchat.dk Det anbefales endvidere at arbejde med kampagnen www.sikkerchat.dk, som er udviklet af Det Kriminalpræventive Råd og Red Barnet. Siden indeholder konkret undervisningsmateriale, lærervejledning, spil mm., der handler om grænser og adfærd på nettet samt elektronisk mobning.

Forslag til forældreaktiviteter

Forældrefiduser.dk. En nem, smart og praktisk måde at være noget for sit barn og barnets klasse. Det bliver både lettere og sjovere at arrangere og deltage i klassens sociale liv og samarbejde på tværs. Man lærer hinanden at kende og børnene bliver de helt store vindere.. Det vil øge sammenhængskraften i klassen, og på den måde skabe et bedre skoleliv for flere børn. Forældrefiduser.dk er udviklet i et samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd, Tryk-Fonden og Skole og Forældre. Forældrefiduser findes i SSP-kassen.

Dialogspil. Spil "Samspillet - mellemtrin". Her præsenteres en række udsagn eller situationer, som forældrene kan diskutere i mindre grupper. Formålet er at skabe dialog omkring holdninger og værdier, og måske blive enige om nogle, regler, principper og værdier, som gælder for børnenes samvær. Spillet er samtidig med til at udvikle forældrenes kendskab og tillid til hinanden. Spillet findes i SSP-kassen.

Social pejling & flertalsmisforståelser

Erstatter politiets "Jeg er sej når jeg siger nej". SSP-vestegnen udvikler et nyt koncept i 2014. Forventes klar foråret 2015. Konsulenten for proaktiv kriminalitetsforebyggelse kan bookes til både undervisning af eleverne og efterfølgende forældreaften.

Materialer fra SSP-kassen

Alle de andre gør det

Aarhus eksperimentet

Grib konflikten

Dilemmaspil: Vejledning + DVD

Tre hæfter om social kapital: Teambuilding, konfliktløsning og hjælperelationer

Hæfte om webetik og digital dannelse

Samspillet - mellemtrinnet fra DKR

Forældrefiduser

Links

www.sikkerchat.dk

www.foraeldrefiduser.dk

Øvrige samarbejdspartnere

Børne- ungelægen tilbyder sundhedssamtale med alle elever, enten enkeltvis eller i små grupper, hvor eleverne måles, vejes og synstestes . Desuden tilbydes klasseundervisning specielt med fokus på bevægelse og forebyggelse af rygproblemer

Sundhedsplejersken tilbyder undervisning i puberteten, enten for hele klassen eller i indre grupper. Samtidig tilbydes "Åben dør". Det vil sige, at sundhedsplejersken står til rådighed for en sundhedssamtale, hvor elever, forældre og lærere frit kan henvende sig.

6. klasse

Emner

- Sociale spilleregler
- Konfliktløsning

Forslag til undervisningen

Sociale spilleregler

Dit liv - dit valg. Ideer og inspiration til arbejdet med identitet, levevilkår, livsstil, valg og konsekvenser. Hæftet indeholder lærervejledning og kopiark. Hæftet findes i SSP-kassen.

Dilemmaspil. Der kan ligeledes arbejdes med seks dilemmaspil: "Hvad er mobning?", "En del af fællesskabet?", "Sladrehanke eller en god kammerat?", "Hvornår siger du fra?", "Hvad med mobil og web?" og "Kan vi bruge de voksne?" Vejledning og DVD med dilemmaspillene findes i SSP-kassen.

Webetik og digital dannelse. Hæfte udarbejdet af UNI-C og Medierådet. Det byder på en række opgaver og undervisningsforløb til arbejdet med børn og unges digitale dannelse og webetiske kompetencer. Hæftet findes i SSP-kassen

Sikkerchat.dk Det anbefales endvidere at arbejde med kampagnen www.sikkerchat.dk, som er udviklet af Det Kriminalpræventive Råd og Red Barnet. Siden indeholder konkret undervisningsmateriale, lærervejledning, spil mm., der handler om grænser og adfærd på nettet samt elektronisk mobning.

Konfliktløsning

Grib konflikten. Om konstruktiv konfliktløsning i skolen. Håndbog med ideer, øvelser og baggrundsviden. Bogen kan findes i SSP-kassen.

Social kapital. Det anbefales at arbejde med klassens sociale kapital. I SSP-kassen findes tre hæfter med øvelser, der alle sigter mod at styrke klassens sociale kapital. De enkelte hæfter indeholder øvelser med hhv. **teambuilding**, **konfliktløsning** og **hjelperelationer**.

Forslag til forældreaktiviteter

Forældrefiduser.dk. En nem, smart og praktisk måde at være noget for sit barn og barnets klasse. Det bliver både lettere og sjovere at arrangere og deltage i klassens sociale liv og samarbejde på tværs. Man lærer hinanden at kende og børnene bliver de helt store vindere.. Det vil øge sammenhængskraften i klassen, og på den måde skabe et bedre skoleliv for flere børn. Forældrefiduser.dk er udviklet i et samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd, Tryk-Fonden og Skole og Forældre. Forældrefiduser findes i SSP-kassen.

Dialogspil. Spil "Samspillet - mellemtrin". Her præsenteres en række udsagn eller situationer, som forældrene kan diskutere i mindre grupper. Formålet er at skabe dialog omkring holdninger og værdier, og måske blive enige om nogle, regler, principper og værdier, som gælder for børnenes samvær. Spillet er samtidig med til at udvikle forældrenes kendskab og tillid til hinanden. Spillet findes i SSP-kassen.

Social pejling & flertalsmisfortsæelser

Erstatter politiets "Jeg er sej når jeg siger nej". SSP-vestegnen udvikler et nyt koncept i 2014. Forventes klar foråret 2015. Konsulenten for proaktiv kriminalitetsforebyggelse kan bookes til både undervisning af eleverne og efterfølgende forældreaften.

Materialer fra SSP-kassen

Dit liv - dit valg, hæfte fra DKR

Dilemmaspil. Vejledning + DVD

Hæfte om webetik og digital dannelse

Tre hæfter om social kapital: Teambuilding, konfliktløsning og hjelperelationer

Grib konflikten

Samspillet - mellemtrinnet fra DKR

Forældrefiduser

Links

www.foraeldrefiduser.dk

www.sikkerchat.dk

Øvrige samarbejdspartnere

Sundhedsplejersken tilbyder "Åben dør". Det vil sige, at sundhedsplejersken står til rådighed for en sundhedssamtale, hvor elever, forældre og lærere frit kan henvende sig.

Ishøj lokalpoliti gennemfører cyklistprøve for kommunens 6. klasser.

Udskoling, 7.-9. klasse, medborgerskab

I udskoling anbefales det, at der arbejdes med begrebet medborgerskab – en opbyggende og forebyggende indsats, som skal klæde eleverne på til at tage aktiv del i vores demokratiske samfund. Medborgerskabsbegrebet dækker over, at alle har mulighed for aktivt at bruge deres demokratiske rettigheder som borgere i vores samfund. En aktiv medborger tager ansvar for fællesskabet og udviser tolerance og imødekommenhed overfor sine medborgere. Ishøj Kommune ser gerne, at alle unge i kommunen er aktive medborgere, men det er vigtigt at understrege, at alle er medborgere i kommunen uanset aktivitetsniveau. Det aktive medborgerskab betyder, at de unge opfordres til aktivt at tage del i og søge indflydelse på livet, livsvilkårene og udfoldelsesmulighederne. Et aktivt medborgerskab kan endvidere føre til øget empowerment hos den enkelte unge, og det kan i sidste ende styrke både den enkelte, men også fællesskabets mangfoldighed. Vi finder det derfor vigtigt, at der i udskolingsklasserne både undervises i de mere brede og generelle kriminalpræventive emner som alkohol, fester, grænser og ansvar, men også i demokrati, samfundsorientering samt mangfoldighed. De nedenstående emner der anbefales for udskolingsklasserne, beror derfor alle på, at opbygge det aktive medborgerskab.

7. klasse

Emner

- Alkohol – hvad er normalt?
- Kriminalitet
- Rettigheder og pligter

Forslag til undervisningen

Alkohol – hvad er normalt?

Alkoholdialog. Et samlet undervisningsmateriale der indeholder et stort antal øvelser, som aktiverer og bevidstgør eleverne om deres holdning og adfærd vedrørende alkohol. Materialet indeholder lærervejledning og kopiark til de forskellige øvelser. Alkoholdialog findes i SSP-kassen og på www.alkoholdialog.dk

Kriminalitet

Hjemmesiden www.dinungdompaaspil.dk indeholder en dokumentarfilm om fire unge med kriminaliteten tæt inde på livet. Filmen kan sætte en lang række diskussioner og debatter i gang. Derudover er der et dilemmaspil, hvor spilleren bliver præsenteret for konkret, faktuel viden, samtidig med man bringes gennem en række dilemmaer med afgørende valg og følgende konsekvenser. Spillet er bygget op om fire temaer: tyveri, misbrug hærværk og vold.

Du har et valg. Under titlen "Du har et valg", har Batavia Media i 2012 produceret en række kriminalitetsforebyggende film til børn i skolealderen, for foreningen Lejerbo. De tre første film er fiktionsfilm, som er beregnet til undervisningsbrug og diskussion i skoleklasser. Dertil kommer to mini-dokumentarfilm om anholdelse, straf og fængselsophold. Til sidst to film, hvor en tidligere kriminel, Stian, fortæller sin historie om hvor slemt det kan gå, hvis man bevæger sig ud på en kriminel løbebane. Filmene kan ses her: <http://batavia.dk/du-har-et-valg.html>. I SSP-kassen findes et vejledningshæfte til materialet, der bl.a. indeholder diskussionsopspørgsmål til filmene.

Rettigheder og pligter

Børn har ret...til at kende deres rettigheder. Et samlet undervisningsmateriale om børns rettigheder udarbejdet af Red Barnet. Materialet består af en grundbog, en lærervejledning og et hæfte med elevaktiviteter. Derudover er der en række PowerPoints, fotos, videoer og quizzer på den tilhørende hjemmeside: www.megafonen.redbarnet.dk Grundbogen, lærervejledningen og elevaktiviteterne findes alle i et eksemplar i SSP-kassen.

Forslag til forældreaktiviteter

Forældrefiduser.dk. En nem, smart og praktisk måde at være noget for sit barn og barnets klasse. Det bliver både lettere og sjovere at arrangere og deltage i klassens sociale liv og samarbejde på tværs. Man lærer hinanden at kende og børnene bliver de helt store vindere.. Det vil øge sammenhængskraften i klassen, og på den måde skabe et bedre skoleliv for flere børn. Forældrefiduser.dk er udviklet i et

samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd, Tryk-Fonden og Skole og Forældre. Forældrefiduser findes i SSP-kassen.

Dialogspil. Spil "Samspillet - udskoling". Her præsenteres en række udsagn eller situationer, som forældrene kan diskutere i mindre grupper. Formålet er at skabe dialog omkring holdninger og værdier, og måske blive enige om nogle, regler, principper og værdier, som gælder for børnenes samvær. Spillet er samtidig med til at udvikle forældrenes kendskab og tillid til hinanden. Spillet findes i SSP-kassen.

Materialer fra SSP-kassen

Samspillet - udskoling fra DKR

Du har et valg - vejledning

Alkoholdialog

Børn har ret til at kende deres rettigheder: Grundbog,

vejledning og elevaktiviteter

Forældrefiduser

Links

www.foraeldrefiduser.dk

www.megafonen.redbarnet.dk

<http://batavia.dk/du-har-et-valg.html>

www.alkoholdialog.dk

www.dinungdompaaspil.dk

Øvrige samarbejdspartnere

Sundhedsplejersken tilbyder sundhedssamtale og undersøgelse af syn, hørelse og højde/vægt. Samtidig tilbyder sundhedsplejersken "Åben dør". Det vil sige, at sundhedsplejersken står til rådighed for en sundhedssamtale, hvor elever, forældre og lærere frit kan henvende sig.

8. klasse

Emner

- God festkultur – bl.a. blå mandag
- Medborgerskab
- Ansvar og konsekvens

Forslag til undervisningen

God festkultur, bl.a. Blå mandag

Alkoholdialog - Et samlet undervisningsmateriale der indeholder et stort antal øvelser, som aktiverer og bevidstgør eleverne om deres holdning og adfærd vedrørende alkohol. Materialet indeholder lærervejledning og kopiark til de forskellige øvelser. Materialet findes i SSP-kassen og på www.alkoholdialog.dk

I Pjecen **Blå Mandag** fra Det Kriminalpræventive Råd, kan forældre og elever finde inspiration og gode råd til planlægningen af dagen. Pjecen findes i SSP-kassen.

Medborgerskab

Medborgerskab handler om at være aktiv borger i lokale, nationale, europæiske og globale fællesskaber. Bogen **"Medborgerskab"** består af to dele. Den første del præsenterer begrebets historie og nutidige dannelsesværdi. Anden del er en "værktøjskasse", der indeholder konkrete opgaver og øvelser, som viser hvordan begrebet kan anvendes i undervisningen. Bogen "Medborgerskab" findes i SSP-kassen.

Ansvar og konsekvens

Materialet **"En stille aften"**, er et samlet undervisningsmateriale, der sætter fokus på ansvarlighed og konsekvens. Formålet med undervisningsmaterialet er, at udvikle bevidsthed hos unge og deres forældre om, hvordan den enkelte i sociale fællesskaber kan bidrage til at tage ansvar og handle, så konflikter ikke optræder, men løses. Undervisningsmaterialet består af en film, en filmepilog, en musikvideo og et dilemmaspil. Materialet kan findes i SSP-kassen og på www.dit-ansvar.dk

Det digitale spejl: Undervisning i online medier for udskolingen. Hjemmesiden www.detdigitalespejl.dk indeholder færdige undervisningsforløb. Formålet er at skabe refleksion over, hvordan de sociale medier bliver brugt af både eleverne selv og folk omkring dem. Undervisningsmaterialet er opdelt i tre områder. Det er muligt at bestille et gratis læreroplæg.

Sikker chat: Kampagne udviklet af Det Kriminalpræventive Råd og Red Barnet, med konkret undervisningsmateriale, lærervejledning, spil mm., der handler om grænser og adfærd på nettet samt elektronisk mobning. www.sikkerchat.dk

Forslag til forældreaktiviteter

Forældrefiduser.dk. En nem, smart og praktisk måde at være noget for sit barn og barnets klasse. Det bliver både lettere og sjovere at arrangere og deltage i klassens sociale liv og samarbejde på tværs. Man lærer hinanden at kende og børnene bliver de helt store vindere.. Det vil øge sammenhængskraften i klassen, og på den måde skabe et bedre skoleliv for flere børn. Forældrefiduser.dk er udviklet i et samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd, Tryk-Fonden og Skole og Forældre. Forældrefiduser findes i SSP-kassen.

Dialogspil. Spil "Samspillet - udskoling". Her præsenteres en række udsagn eller situationer, som forældrene kan diskutere i mindre grupper. Formålet er at skabe dialog omkring holdninger og værdier, og måske blive enige om nogle, regler, principper og værdier, som gælder for børnenes samvær. Spillet er samtidig med til at udvikle forældrenes kendskab og tillid til hinanden. Spillet findes i SSP-kassen.

I Pjecen **Blå Mandag** fra Det Kriminalpræventive Råd, kan forældre og elever finde inspiration og gode råd til planlægningen af dagen. Pjecen findes i SSP-kassen.

Alkohol og festkultur – oplæg ved konsulenten for proaktiv kriminalitetsforebyggelse

En forældreaften som opfølgning på klassens undervisning i risikoadfærd.. Forældrene får mulighed for at se hvad der "rører" sig i klasserne, samt mulighed for at udarbejde en forældreafsnit, der har til hensigt at forebygge risikoadfærd blandt eleverne.

Materialer fra SSP-kassen

En stille aften – undervisningsmateriale
Medborgerskab
Blå mandag – folder fra DKR
Samspillet - udskoling fra DKR
Alkoholdialog
Forældrefiduser

Links

www.foraeldrefiduser.dk
www.alkoholdialog.dk
www.dit-ansvar.dk
www.detdigitalespejl.dk
www.sikkerchat.dk

Øvrige samarbejdspartnere

Sundhedsplejersken tilbyder undervisning i seksualitet/prævention og følelser. Samtidig tilbyder sundhedsplejersken "Åben dør". Det vil sige, at sundhedsplejersken står til rådighed for en sundhedssamtale, hvor elever, forældre og lærere frit kan henvende sig.

9. klasse

Emner

- God festkultur bl.a. sidste skoledag
- Hash og andre rusmidler
- Grænser og ansvar

Forslag til undervisningen

God festkultur, bl.a. Sidste skoledag

Alkoholialog Et samlet undervisningsmateriale der indeholder et stort antal øvelser, som aktiverer og bevidstgør eleverne om deres holdning og adfærd vedrørende alkohol. Materialet indeholder lærervejledning og kopiark til de forskellige øvelser. Materialet findes i SSP-kassen og på www.alkoholialog.dk

Sidste skoledag - pjeces fra Det Kriminalpræventive råd. Her kan skolen, elever og forældre finde inspiration og gode råd til afholdelsen af sidste skoledag. Pjecen findes i SSP-kassen.

Hash og andre rusmidler

I SSP-kassen findes et samlet materiale **"om hash for lærere"**. Materialet er primært udviklet med henblik på at tage fat på rusmiddeldebatten på et forældremøde, men det indeholder også en lidt mindre elevdel.

Et liv uden stoffer. DR har lavet et tema om hash og andre rusmidler. Temaet indeholder klip fra udsendelserne **"Stoffri på 100 dage"** og **"Et liv uden stoffer"**. Klippene kan ses på www.dr.dk/skole/Klassenstime/Stoffer/20130110214646.htm

Grænser og ansvar

Materialet **"En stille aften"**, er et samlet undervisningsmateriale, der sætter fokus på ansvarlighed og konsekvens. Formålet med undervisningsmaterialet er, at udvikle bevidsthed hos unge og deres forældre om, hvordan den enkelte i sociale fællesskaber kan bidrage til at tage ansvar og handle, så konflikter ikke optrappes, men løses. Undervisningsmaterialet består af en film, en filmepilog, en musikvideo og et dilemmaspil. Materialet kan findes i SSP-kassen og på www.dit-ansvar.dk

Kærester slår da ikke? Temahæfte om kærestevold, kærlighed og grænser. Hæftet indeholder forslag til øvelser og opgaver, som kan gøre de unge opmærksomme på, hvordan de kan tage ansvar og sætte grænser i deres kæresteforhold. Hæftet Det indeholder en lærervejledning samt kopiark til eleverne. Hæftet findes i SSP-kassen og på www.forvildmeddig.dk

Sikkerflirt.dk er et undervisningsforløb om voldtægt og seksuelle overgreb, samt forebyggelse af disse. Materialet sætter fokus på personlige grænser, selvværd, empati, hvordan man siger fra, rettigheder og ansvar samt køns-

identitet. www.Sikkerflirt.dk er et projekt i krydningsfeltet mellem seksualoplysning og forebyggelse af mobning og vold.

Detdigitalespejl.dk Undervisning i online medier for udskoling. Hjemmesiden www.detdigitalespejl.dk indeholder færdige undervisningsforløb. Formålet er at skabe refleksion over hvordan de sociale medier bliver brugt af både eleverne selv og folk omkring dem. Undervisningsmaterialet er opdelt i tre områder. Det er muligt at bestille et gratis læreroplæg.

Sikkerchat.dk Kampagne udviklet af Det Kriminalpræventive Råd og Red Barnet, med konkret undervisningsmateriale, lærervejledning, spil mm., der handler om grænser og adfærd på nettet samt elektronisk mobning. www.sikkerchat.dk

Forslag til forældreaktiviteter

Forældrefiduser.dk. En nem, smart og praktisk måde at være noget for sit barn og barnets klasse. Det bliver både lettere og sjovere at arrangere og deltage i klassens sociale liv og samarbejde på tværs. Man lærer hinanden at kende og børnene bliver de helt store vindere.. Det vil øge sammenhængskraften i klassen, og på den måde skabe et bedre skoleliv for flere børn. Forældrefiduser.dk er udviklet i et samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd, Tryk-Fonden og Skole og Forældre. Forældrefiduser findes i SSP-kassen.

Dialogspil. Spil "Samspillet - udskoling". Her præsenteres en række udsagn eller situationer, som forældrene kan diskutere i mindre grupper. Formålet er at skabe dialog omkring holdninger og værdier, og måske blive enige om nogle, regler, principper og værdier, som gælder for børnenes samvær. Spillet er samtidig med til at udvikle forældrenes kendskab og tillid til hinanden. Spillet findes i SSP-kassen.

Sidste skoledag - pjeces fra Det Kriminalpræventive råd. Her kan skolen, elever og forældre finde inspiration og gode råd til afholdelsen af sidste skoledag. Pjecen findes i SSP-kassen.

Materialer fra SSP-kassen

Om hash for lærere: DVD, køreplan, test din viden og forældrepjecer

En stille aften

Sidste skoledag – folder fra DKR

Alkoholialog

Kærester slår da ikke? Temahæfte om kærestevold

Forældresamspillet – udskoling

Forældrefiduser

9. klasse

Links

www.dr.dk/skole/Klassenstime/Stoffer/20130110214646

www.foraeldrefiduser.dk

www.forvildmeddig.dk

www.alkoholdialog.dk

www.dit-ansvar.dk

www.detdigtalespejl.dk

www.sikkerchat.dk

Øvrige samarbejdspartnere

Sundhedsplejersken tilbyder undersøgelse af syn og højde/vægt. Samtidig tilbyder sundhedsplejersken "Åben dør".

Det vil sige, at sundhedsplejersken står til rådighed for en sundhedssamtale, hvor elever, forældre og lærere frit kan henvende sig.

Børne-ungelægen tilbyder udskolingssamtaler med eleverne individuelt. Eleverne måles, vejes og synstestes. Desuden gives medicinsk erhvervsvejledning, hvor det er relevant.

Der udarbejdes en sundhedsprofil på grundlag af de spørgeskemaer, som eleverne udfylder i forbindelse med samtalen.

Materialer i SSP-kassen

Til undervisningen

Alkoholialog
Alle de andre gør det
Blå mandag (10 stk.)
Børn har ret
Børn har ret, elevaktiviteter
Børn har ret, lærervejledning
Dit liv – dit valg
Du har et valg
En stille aften
Er du med mod mobning? (2 stk.)
Forældrefiduser (3 stk.)
Forældrefiduser, magneter (90 stk.)
Forældrefiduser, flyers (ca. 90 stk.)
Gode og dårlige kammerater
Grib konflikten (5 stk.)
Hjælperelationer (2 stk.)
Ikke mere mobning
Konflikthåndtering (2 stk.)
Kærester slår da ikke?
Mangfoldighed
Medborgerskab
Om hash for lærere
Sammen mod mobning
Sidste skoledag (2 stk.)
Teambuilding (2 stk.)
Tre er en for mange
Samspillet, indskolingen
Samspillet, mellemtrin
Samspillet, udskoling
Webetik og digital dannelse
Aarhus eksperimentet

Undervisningsmateriale om unge og alkohol
Social pejling, temadag
Pjece om blå mandag
Om børnerettigheder
Om børnerettigheder
Om børnerettigheder
Ideer og inspiration til den kriminalpræventive uv.
Vejlederhæfte og elevmateriale til tre kortfilm
Dilemmaspil med DVD og arbejdsspørgsmål
Metodehåndbog til arbejdet mod mobning
Hjælp til at arrangere forældreaktiviteter
Magneter til uddeling til forældre
Flyers til uddeling til forældre
Opgaver til kortfilm om kammeratskab
Om konstruktiv konflikthåndtering i skolen
Til arbejdet med klassens sociale kapital
Værktøjer for lærere og pædagoger
Til arbejdet med klassens sociale kapital
Undervisningshæfte om kærestevold
Undervisningsmateriale om mangfoldighed
Til arbejdet med medborgerskab
DVD, køreplan, test din viden og forældrepjece
Vejledning og DVD med dilemmaspil
Pjece om sidste skoledag
Til arbejdet med klassens sociale kapital
Noveller til det kriminalpræventive arbejde
Forældredialog og aftaler
Forældredialog og aftaler
Forældredialog og aftaler
Ideer til undervisningen i digital dannelse
Social pejling, vejledning & inspirationsmateriale

Andet

14 eks. fra arbejdet med radikaliserings
Antidemokratiske og ekstremistiske m.
Den ungdom
Den åbne dagbog
Forebyggelse af kriminalitet
Handleguide ved overgreb
Hele molevitten
Hele vejen rundt
Håndbog, samarbejde om sårbare børn
Ishøj – en tryk by (3 stk.)
Lokale strategier
Lovlydig ungdom
Metoder i arbejdet med radikaliserings
Overgreb mod børn
Når en mistanke er blevet til en sag
Når mistanken opstår
Når unge skader sig selv
Når voksne krænker
Relations- og mentorarbejde
Stoflex
Stofmisbrug
Vi skal tale om det

Til forebyggelse af ekstremisme
Til forebyggelse af ekstremisme
Kriminalitetsundersøgelse
Om unges brug af nettet
En videns- og erfaringsopsamling
Hvordan overgreb mod børn og unge håndteres
Et spil om problemstillinger fra ungdomslivet
Redskaber til arbejdet med rusmiddelproblemer
Vejledning til samarbejdet om sårbare børn
Samlet plan for tryghed og kriminalitetsforebyggelse
Forebyggelse af ekstremisme
Kriminalitetsundersøgelse
Forebyggelse af ekstremisme
Antologi med tekster fra forskellige faglige vinkler
Om seksuelle overgreb på børn og unge
Om seksuelle overgreb på børn og unge
Håndbog i arbejdet med sårbare unge
Om seksuelle overgreb på børn og unge
Forebyggelse af ekstremisme
Håndbog om hash og andre stoffer
Faktabog om stofmisbrug
Håndbog i samtaler med børn, unge og forældre

Nyttige links til rådgivningstjenester

Misbrug

www.tuba.dk

TUBA hjælper børn og unge af alkohol- eller stofmisbrugere.

www.hope.dk/ung

HOPE hjælper børn og teenagere, der vokser op i familier med alkoholproblemer.

www.dedrikkerderhjemme.dk

Her kan du få hjælp via mail, sms, telefon eller samtale i rådgivningen i København, hvis dine forældre drikker. Du kan også læse andre børn og unges historier. Tlf. 33 17 20 10.

www.netstof.dk

På Netstof kan du få råd og vejledning, så du ikke selv ender med et misbrug.

Skilsmisse

www.bornetelefonen.dk

Det er gratis at ringe til Børnetelefonen og du behøver ikke sige dit navn. Du kan spørge om alt på Børnetelefonen, og du kan få hjælp til at finde en bisidder. Tlf. 116 111

www.cyberhus.dk

Cyberhus er dit klubhus på nettet. Du kan chatte med en voksen eller med andre børn og unge om alt muligt - også hvis din far og mor skal skilles.

www.morogfarskalskilles.dk

På siden kan du læse andre børns historier om skilsmisse, og du kan skrive til brevkassen.

Seksualitet

www.sexlinien.dk

På Sexlinien kan du stille spørgsmål om seksualitet og sex. Du kan også skrive til Sexliniens brevkasse. Du behøver ikke fortælle, hvem du er.

www.lgbt.dk

Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner har en ungdomslinje, man kan ringe til. Du er helt anonym, når du ringer og du kan læse andres spørgsmål i brevkassen.

www.cyberhus.dk

Cyberhus er dit klubhus på nettet. Her kan du chatte med en voksen eller med andre unge om din seksualitet, sex, lyst eller erotik.

www.girtalk.dk

På GirlTalk.dk kan du som pige chatte med en "storesøster" om det, du har på hjerte, hvad enten det synes stort eller småt. Du kan også debattere med andre piger i det åbne forum.

www.aidsfondet.dk

Hvis du har spørgsmål om kønssygdomme eller andet, der har med sex at gøre, kan du ringe eller skrive til Aidslinien. Du kan også chatte. Tlf. 33 91 11 19

www.bornetelefonen.dk

Det er gratis at ringe til Børnetelefonen, og du behøver ikke sige dit navn. Du kan spørge om alt på Børnetelefonen. Tlf. 116 111

Overgreb

www.familievold.dk

Brevkassen giver dig svar iden for 24 timer alle årets dage og chatten er til børn og unge, der lever med vold i hjemmet. Chatten er åben mandag og torsdag mellem 17 og 20:30.

www.lokk.dk

Landsorganisationen af kvindecentre Telefon 70 20 30 82 For voldsudsatte kvinder og unge af begge køn. Telefon 70 27 76 66 Særligt for etniske unge.

www.socialstyrelsen.dk/viso/om-viso/konsulentbistand/telefonradgivning-til-born-og-unge

Hvis du har været udsat for et seksuelt overgreb eller vold kan du ringe til SISO og tale med en voksen om det. Tlf. 20 77 11 20

www.etniskung.dk

Hvis du er ung med etnisk baggrund, og du føler dig kontrolleret, presset eller forvirret, kan du få råd og vejledning på Etnisk Ung. Tlf. 70 27 76 66

Mobning

www.bornetelefonen.dk

Det er gratis at ringe til Børnetelefonen, og du behøver ikke sige dit navn. Du kan spørge om alt på Børnetelefonen. Tlf. 116 111

www.cyberhus.dk

Cyberhus er dit klubhus på nettet. Her kan du chatte med en voksen eller andre børn og unge, hvis du føler dig mobbet og udenfor

www.girtalk.dk

På GirlTalk.dk kan du som pige chatte med en "storesøster" om det, du har på hjerte, hvad enten det synes stort eller småt. Du kan også debattere med andre piger i det åbne forum.

www.ungonline.dk

Ung på Linje/Ungonline er til dig, der har brug for en at tale med - om hvad som helst lige fra mobning til selvmordstanker. Tlf. 70 10 12 00

www.ensomung.dk

På Ensom Ung kan du chatte med andre unge eller frivillige. Du kan også holde dig orienteret om arrangementer rundt omkring i landet.

Psykisk sårbar

www.sind.dk

Hos SIND kan du få telefonrådgivning, hvis du er i familie med en, som lider af en psykisk sygdom 70 23 27 50

www.livslinien.dk

Tænker du på selvmord? Er du bekymret for et menneske i krise? Har du mistet til selvmord? Kontakt Livslinien. Tlf. 70 20 12 01

www.tabu.dk

I brevkassen kan du stille spørgsmål om psykiske problemer og psykisk sygdom. Du kan også ringe til rådgivningslinjen om psykisk sygdom. Tlf. 39 25 25 25

www.lmsnyt.dk

LMS står for Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade. Her kan du få hjælp og rådgivning, hvis du lider af en spiseforstyrrelse, gør skade på dig selv eller har lavt selvværd. Du kan også få hjælp, hvis du er pårørende. Tlf. 70 10 18 18

www.ventilen.dk

Ventilen er mødesteder rundt omkring i landet for unge, der føler sig ensomme. Find dit nærmeste mødested på Ventilens hjemmeside.

Etnisk

www.etniskung.dk

Hvis du er ung med etnisk baggrund, og du føler dig kontrolleret, presset eller forvirret, kan du få råd og vejledning på Etnisk Ung. Tlf. 70 27 76 66

www.bornetelefonen.dk

Det er gratis at ringe til Børneteleanen, og du behøver ikke sige dit navn. Du kan spørge om alt på Børneteleanen. Tlf. 116 111

www.cyberhus.dk

Cyberhus er dit klubhus på nettet. Du kan chatte med en voksen eller med andre børn og unge om alt muligt - også om at føle sig anderledes eller splittet imellem to verdener.

Skole og arbejde

www.boernekontoret.ombudsmanden.dk

Hvad kan man klage over, og hvordan skal det gøres? Det kan børnekontoret hjælpe dig med at finde ud af. 33 12 25 12

www.ug.dk

Her kan du få svar på spørgsmål om din skolegang og uddannelse på chat, telefon, sms eller mail. 70 22 22 07

www.elevtelefonen.dk

På Elevtelefonen kan du tale med andre elever om alt, hvad der har med din skoledag at gøre. Du kan også chatte eller maile. 70 22 05 33

www.jobpatruljen.dk

Hos Jobpatruljen kan de hjælpe dig med dine rettigheder som ung på arbejdsmarkedet. 80 24 10 10

Andet

Fagtelefonen – telefon 35 55 55 58

For alle, der arbejder med børn og unge, som ønsker råd og vejledning i forbindelse med børnefaglige problemstillinger.

Forældretelefonen – telefon 35 55 55 57

Anonym rådgivning for forældre og andre voksne med relationer til børn.

www.ludomani.dk

Center for ludomani tilbyder professionel og gratis behandling til mennesker, der har problemer med spil, og til deres nærmeste pårørende.

www.offerraadgivning.dk

Offerrådgivningen hjælper ofre, vidner og pårørende i forbindelse med voldsomme og chokerende oplevelser som ulykker, kriminalitet og trafikuheld.

www.bornungesorg.dk

Børn, Unge & Sorg er en gratis rådgivning for børn og unge op til 28 år, der lever med alvorligt fysisk syge forældre eller søskende, eller har mistet forældre eller søskende efter alvorlig sygdom, selvmord eller ulykke inden for de seneste år.

Kolofon:

SSP-læseplanen er
udgivet af Ishøj Kommune,
Center for Børn og Undervisning,
Oktober 2014

Redaktion: Brian Bergmann, konsulent
for proaktiv kriminalitetsforebyggelse

Foto: Thomas Mikkel Jensen, mfl.

Layout: Eva Flinch Gjedde

Tryk: Ishøj Kommune